

Narodna mesečna
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.
Podružnica:
Novo mesto.

SCLOVENECC

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.
Filiale:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tujeja
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S.A. Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A. Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Onore ai combattenti della 1^a Armata

Il magnifico comportamento dei valorosi combattenti dell'eroica unità
La certezza dell'avvenire africano della Nazione riconsacrata nel sangue
e nel sacrificio

Bollettino No 1083

Il Quartiere generale delle Forze Armate co-
munica:

La prima armata italiana, cui è toccato l'onore
dell'ultima resistenza dell'asse in terra di Africa,
ha cessato stamane, per ordine del DUCE, il com-
battimento.

Sottoposta all'azione concentrica e ininterrotta
di tutte le forze anglo-americane terrestri e aeree,
esaureite le munizioni, priva ormai di ogni riforni-
mento, essa aveva ancora ieri validamente soste-
nuto, con il solo valore delle sue fanterie, l'urto
nemico.

E' così finita la battaglia africana durata con

Čast borcem prve Armade

Sijajno zadržanje hrabrih borcev junaške edinice
Gotovost v afriško bodočnost naroda je potrjena v krvi in žrtvi

Vojno poročilo št. 1083

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:
Prva italijanska armada, ki jo je zadela čast
zadnjega odpora osi na afriški zemlji, je danes
zjutraj na Ducejevo povelje prenehala z bojem.

Izpostavljena osredotočenemu in neprekinjenemu
delovanju vseh anglo-ameriških kopenskih
in letalskih sil, ki ji je poslo strelivo in ko je bila
brez vsake preskrbe je včeraj zgolj z junaštvom
svoje pehote še pogumno vzdržala sovražni pritisk.
Tako se je končala afriška bitka, ki je trajala

tante alterne vicende trentacinque mesi. Nelle
ultime lotte, durante le quali tutti i nostri reparti —
e quelli germanici a loro fianco schierati — si sono
battuti in sublime spirito di cameratesca emula-
zione, le artiglierie di ogni specialità e il raggrup-
pamento esplorante corazzato cavalleggeri «LODI»
davano come sempre, splendida prova.

L'eroico comportamento dei nostri soldati che,
sotto la guida del maresciallo di Italia Giovanni
Messe, hanno nella lunga battaglia assolto tutti i
compiti loro commessi e conquistato nuova gloria
alle proprie bandiere, riconsacra nel sangue e nel
sacrificio la certezza dell'avvenire africano della
Nazione.

35 mesece v tako menjajočini se pripetljaji. V za-
dnjih borbah, pri katerih so se vsi naši oddelki in
nemški oddelki ob njihovi strani borili v vzvišenem
duhu prijateljskega tekmovalstva, se je kakor vedno
sijajno izkazalo topništvo vseh vrst in ogledniška
oklepna skupina »Lodie«.

Junaško zadržanje naših vojakov, ki so pod
vodstvom maršala Italije Giovannija Messeja v dolgi
bitki izpolnili vse zadane jim naloge in pridobili
svojim zastavam novo slavo v krvi in žrtvi, ponovno
potrjuje gotovost v afriško bodočnost naroda.

ljudmi. V spremstvu zaupnice ženskih fašistev je
obiskal bolnišnice Rdečega križa.

Podtanjnik je ponosnemu in kar najbolj pre-
skusnemu mestu Palermo ter zlasti tistim, ki so
jih letalski napadi najbolj zadeli, izrekel čustva
globokega tovarištva stranke.

Plemenita gesta Vojvodinje D'Aosta

Rim, 13. maja. AS. Vojvodinja D'Aosta vdova
je naklonila pokojnino po vojaškem odlikovanju
Savojskega reda v prid siromašnim rodbinam letal-
cev na letališču Merna (Gorizia).

Izmenjava straž v PNF

Rim, 13. maja. AS. Uredbeni list fašistovske
stranke objavlja:

Omembe. V izpolnjevanju svoje italijanske in
fašistovske dolžnosti so v boju junaško padli:
Giuseppe Avvenanti, prefekt, skvadrist, fašistov-
ski ranjenec in bivši zvezni tajnik; Gino Fanutti,
načelnik glavnega stana pri zveznem poveljstvu
GIL-a v Aosti; Giuseppe Floriani, zvezni nadzor-
nik v Trentu; Alfiero Mattochia, član vodstva fa-
šija v Roccamassima; Giovanni Locatelli, načelnik
skupine fašistov v Grassubio (Bergamo). Stran-
ka, ki so ji služili z vero in odkritosrčnostjo, dvi-
ga prapore ter se ponosno in ganjeno klanja nji-
hovemu spominu.

Obred izmenjave straže odslej ne bo več po
gledališčnih in zveznih dvoranah v navzočnosti
oblasti, temveč pred svetiliščem padlih. Udeleževali
se ga bodo: prefekt, zvezno vodstvo, vodstvo fa-
šija v glavnem mestu, zastopniki rodbin padlih
fašistov, zastopniki rodbin padlih v vojni ter ti-
stli, ki so bili v boju za stvar ranjeni in pohab-
ljeni, poleg tega pa še oddelki bobnarjev GIL-a.
Pred temi v sredi bo poslavljajoči se zvezni taj-
nik, ki bo po pozdravu za Duceja izročil nastopa-
jočemu tajniku posle. Novi zvezni tajnik bo posle
prevzel ter spet pozdravlil Duceja. Oba zvezna
tajnika bosta potem položila lorjorjev venec pred
svetilišče. Počastitev bo spremljalo bobnanje. Go-
vora ne bo nobenega.

Imenovanje zveznih tajnikov: Milan — zvezni
tajnik Antonio Agheho, rojen v Biscigle 1903,
vpisan v stranko od 3.0. marca 1919, skvadrist,
član vodstva fašija v Milanu, podtanjnik fašistov-
ski hsindiktov v Milanu ter glavni tajnik Pokra-
jinske zveze kmetskih delavcev v Milanu, bersa-
ljerski poročnik, prostovoljec v Vzhodni Afriki in
v sedanji vojni, odlikovan za vojaško hrabrost,
član državnega vodstva.

Zvezni podtanjnik Giuliano Magnoni, rojen v
Milanu, razreda 1915, vpisan v stranko l. 1937, pri-
hajajoč iz strankinih mladinskih organizacij. Vojni
prostovoljec v Severni Afriki. Ranjen, pohabljen
in vojni invalid, ki je bil odlikovan s srebrno hra-
brostno svetlinjo. Dovolil je visoko šolo za politične
vede. Poprej je bil narodni nadzornik GUF-a v
Benetkah.

Alessandro Bonamici je bil rojen v Albaredo
ob Adizi, letnik 1903, vpisan v stranko l. jan. 1920.
Skvadrist in bersaljerski major, prostovoljec v
Vzhodni Afriki, poprej zvezni tajnik v Veroni in
bivši podpoveljnik GIL-a. Sedaj nadzornik stranke.

Gorizia. Antonio D'Este, rojen v Triesteju, let-
nik 1909, vpisan v stranko 23. amarca 1928 pri-
dešil iz mladinskih organizacij. Bil je vojni prosto-
voljec v Španiji in v sedanji vojni. Odlikovan z bro-
nasto hrabrostno svetlinjo. Dovolil je višje gospo-
darske in trgovske šole in bil podtanjnik GUF-a.

Siracusa. Giangiacomo Fogaccia, rojen v Mila-
nu l. 1899, vpisan v stranko 23. avg. 1922. Skva-
drist in konzul milice. Bil je vojni v prvi eve-
tovni vojni in v sedanji. Bil je zvezni tajnik v
Misurati in Novari in komisar fašja na Krfu.

Benevento. Enrico Marinaro, roj. v Beneventu,
letnik 1906, vpisan v stranko 11. okt. 1922. Višji
častnik vojske in milice, bojevnik v prvi in sedanji
evetovni vojni. Odlikovan je bil z dvema bronasti-
ma svetlinjama in dvema križema za vojaško hra-
brost. Dovolil je pravne in gospodarske študije.
Bil je že zvezni podtanjnik.

Vsi sovjetski napadi odbiti

Živahno delovanje nemškega letalstva — Nad Nemčijo je bilo sestreljenih
33 angleških letal

Hitlerjev glavni stan, 14. maja. Nemško vrhov-
no poveljstvo objavlja:

Na tuniškem mostišču so se nemško-italijan-
ske čete borile tudi včeraj z največjo silovitostjo
proti sovražniku, ki je z nadmožnimi silami na-
padel čelno in v hrbet. Po izterpanju zadnje muni-
cije in uničenju vsega vojnega orožja je bil na
glavnih odsekih južnega odseka odpor ustavljen.
Nasprotno pa v tuniškem obalnem gorovju posamez-
ne bojne skupine, v kolikor se razpolagajo z muni-
cijo, nadaljujejo v vzornem izpolnjevanju vojaške
dolžnosti z odporom.

Na vzhodnem bojišču so bili sovražni napadi
na kubanjskem mostišču in severno od Lisi-
čanska odbiti. Letalstvo je pred fronto in v so-
vražnem zaledju napadlo številna zbirališča čet in

važne železniške naprave. V Severnem morju
so nemški lovci potopili tovorno ladjo s 3000 br. to-
nami in zažgali sovražni brzi čoln.

Britanska bojna letala so v noči na 13. maj
izvedla težak napad na zapadno nemško ozemlje.
Prebivalstvo je imelo izgube. V nekaj krajih, pred-
vsem na mestnem ozemlju Duisburga, je bila
od rušilnih in zažigalnih bomb povzročena znatna
škoda. Po dosedanjih podatkih je bilo od nočnih
lovcev in protiletalskega topništva sestreljenih 33
napadajočih letal, predvsem štirimotornih bomb-
nikov.

Močni oddelki brzih nemških bojnih letal so
prodrli včeraj podnevi dvakrat k vzhodni angleški
obali in so bombardirali naprave mesta Lowe-
stoft in stražne čolne pred obalo. Vsa letala so
se vrnila na svoja oporišča.

Italija ima moralno pravico do Afrike

Stockholm, 13. maja. AS. Rimski dopisnik
lista »Svenska Dagbladet« je poln ganjenega
navdušenja za italijansko ljudstvo in nad ju-
naškim in pogumnim odporom italijanskih čet
v Tunisu, čeprav so se morale bojevati v šte-
vilni manjšini in so imele mnogo manj orožja,
tako da se je bitka morala usodno zaključiti z
uspehom za sovražnika. Časnikar pripominja:
Kadar gre za Afriko, se vzbujajo v srcu Itali-
janov skoraj mistična in verska čustva ter

ideali, ki jih ni mogoče meriti s skupnim me-
rilom. »Afriška bole« o kateri je pred dnevi go-
voril Mussolini, je strahotno narasla, ko je ita-
lijansko ljudstvo zvedelo, da je zadnje afriško
mostišče začasno izgubljeno. Italijansko ljud-
stvo — nadaljuje časnikar — ima moralno pra-
vico na afriško ozemlje, naj bo izid vojne ka-
krušen koli. Zavest te pravice je v dušah Italia-
nov podkrepjena s krvjo, ki so jo prelili nji-
hovi sinovi na afriški celini.

»Zapoznela in zelo draga zmaga«

Berlin, 13. maja. AS. »Abendzeitung« piše,
da ni navada osi spreminjati poraz v zmago,
spreminjati »slavni umike« v zmagovalje, toda
italijansko-nemške čete se junaško upirajo v
Tunisu do zadnjega naboja in ne pišejo le
strani slavne zgodovine, marveč vrše tudi stra-
teško nalogo prvega pomena. Njihov šestmesečni
odpor pomeni za sovražnika izgubo drago-
cenege časa, nepopravljivo izgubo, katere odlo-
čilni pomen spoznavajo tudi sovražniki, kot je
razvidno iz angleškega lista »Observer«. Ta list
piše, da je zmaga v Tunisu »zapoznela in zelo
draga«. Zapoznela zmaga je — pripominja
»Abendzeitung« — zgrešena zmaga, kajti čas
ima odločilni pomen pri vseh vojaških dogod-
kih. Drago plačana zmaga pomeni Pirovo zma-
go, katere izgube niso v sorazmerju z doseže-

nimi uspehi. Ko je moral sovražnik v Tunisu
izrabljati najboljše sile, pa je pridobila os na
času, da je lahko pripravila in koordinirala
najuspešnejše protiukrepe. Pomen tuniške bit-
ke sta razumela tudi italijanski in nemški na-
rod, ki vesta, da je v tako gigantski vojni tre-
ba včasih pretrpeti tudi težke udarce. Narodi,
ki tega ne morejo storiti, nimajo pravice do
udeležbe pri velikih odločitvah v svetu. To so
dokazali zlasti naši italijanski zavezniki, ki se
v podobnih položajih vedno obnašajo kakor
njihovi klasični predniki, kar potrjuje njihova
stoletna, previdna, hladna kri pred vsimi udar-
ci usode. In ravno zaradi, ki hočejo imeti prvi
položaj na svetu, morajo biti sposobni neomaj-
no nadaljevati boj za zmago navzlic prejetim
udarcem.

Stalin zopet odsoten

Na sestanku Churchill-Roosevelt bodo obravnavali politična vprašanja,
vojaški problemi bodo na drugem mestu

Berlin, 13. maja. »Il Piccolo« poroča iz Berli-
na: Anglosaški uradni krogi naglasajo izključno
»vojaški« značaj novega sestanka Churchill-Roose-
velt v Washingtonu. Reuter zagotavlja, da bodo
na novem sestanku obravnavali edinele vojaške in
strateške vprašanja, če pa bodo na dnevnem redu
tudi politična vprašanja, bodo le drugotnega zna-
čaja, kajti med obema vladama da ni niti enega
področja, v katerem bi se popolnoma ne skladali.
Zdi se, da propaganda o namenu tega sestanka
nalašč poudarja vojaška vprašanja, hoteč s tem
preprečiti drugačno tolmačenje. Berlinski krogi pa
pripominjajo, da ima stanelek Churchill-Roose-
velt, peti po vrsti, pod vojaško masko čisto poli-
tičen značaj. Vojaške zadeve so bile skrbno obde-
lane v Casablanci. Tam izdelani strateški načrti o
zloglasnem vdoru v Evropo so predpostavljali li-
kvidacijo tuniškega mostišča. Zadnji dogodki v Tu-
nisu niso presenetili niti osi, niti nasprotnega ta-
bora in torej niso vzrok za nove vojaške načrte
in nagib za nove anglo-ameriške vojaške po-
svete. Od Casablance do danes se na vojaškem
polju ni zgodilo ničesar, česar anglosaški načr-
ti ne bi predvidevali. Novi činili pa so v teh treh
mesečih nastali na političnem polju in ravno to je
predmet washingtonskih pogovorov. Na prvo me-
sto pride katinski pokol s širokimi moralnimi
in političnimi odmevi, s prekinitvijo rusko-poljskih
odnosov; znano je stališče anglosaških sil, ki so
hlinile, da jim katinski pokol ni znan, dokler ga
niso celo zanikale. Iz zadržanja angleškega tiska
se da sklepati, da bodo govorili tudi o preključu
atlantske karte, o brezpopojnem sprejetju boljševi-

skih zahtev v Evropi ter o izbrisanju pravic malih
narodov. Po Casablanci se je torej po sodbi kro-
gov iz nemškega zunanjega ministrstva nabralo to-
liko političnih vprašanj, da se je z njimi temeljito
spremenil položaj in da tvorijo obirno snov za
razpravljanje, pa tudi skrbi Churchilla in Roose-
velta.

Da ima stanelek političen značaj, kaže tudi
Stalinova odsotnost. Stalin je največ govoril o pro-
tiosni koaliciji in zadnje dni se je v nevtralnem
tisku stalno širil glas o bližajočem se sestanku
treh (Churchilla, Roosevelta in Stalina). Stalin to-
krat svoje odsotnosti ne more opravičiti z izgovor-
om, da je zaposlen z veliko protinemsko ofenzivo.
Verjetno kremelski diktator niti ni bil povabljen
na stanelek, ker bi se sicer vršil v Egiptu ali v
kakem drugem kraju blizu Sovjetske zveze. Ber-
linski krogi smatrajo, da washingtonske odločitve
gotovo ne bodo v škodo Sovjetom. Seveda se ne
izključuje, da bodo govorili tudi o vojaških vpra-
šanjih. Vojna proti podmornicam je za Anglosa-
se še vedno pereča. Tudi vprašanje Japonske bi
igralo veliko vlogo v zvezi z angleško-ameriški
iniciativami na tihomorskih bojiščih. »Nacional Zei-
tung« piše v tej zvezi: »Če bi Anglosamerikanci mo-
rali zbrati vse svoje sile proti Evropi in ostali ne-
delavni v Aziji, bi Japonska zagrešila največjo
strateško napako, ako bi z orožjem v rokah čakala
in ne izkoristila te priložnosti. Na to z ozirom na
izpravo japonsko strateško genjalnost seveda niti
mislimi ni mogoče. Angleži in Amerikanci pa vedo,
da morajo delati ali vsaj hliniti delo v Evropi, do-
kler je pozeja nemških kopenskih sil zaposlena
na vzhodu: večjeje bi bilo prepoznati. Isto velja za
Azijo. Ugoden trenutek za japonsko ofenzivo je
tisti, ko so Anglosasi v bojih z osnimi silami. Res
je Japonska dosegla svoje ozemeljske in gospodarske
cilje, toda če jih hoče ohraniti, je potrebna
dokončna zmaga. Ni važno, kaj Japonci napadajo,
važno je, da skočijo Angležem in Amerikancem za
hrbet in začno ofenzivo proti Indiji, ali proti Av-
straliji in naskočijo velika severoameriška otoška
pristanišča v Tihem morju. Čungkinška Kitajska pa
je le drugotnega pomena in je avtomatično prema-
gana, kakor hitro so potolčeni Angleži in Ame-
rikanci.

Francoske žrtve terorističnih napadov

Viehy, 13. maja. Uradno poročilo o civilnih žr-
tvah anglo-ameriškega letalstva v Franciji pravi,
da so angleški bombniki od 1. januarja do 15. aprila
1943 ubili 1646 ljudi, ranili pa 3033 ljudi; l. 1942.
so jih pobili 2585, ranili 5646, leta 1941. pa ubili
527, ranili pa 1114. Skupno število mrtvih do dne
15. aprila znaša 4758, število ranjenih pa 9785.
Največ napadov so doživela mesta Le Havre, Abbe-
ville, Dunkerque, Brest, Cherbourg in Dieppe. Naj-
bolj prizadeto je bilo prebivalstvo v pariskih po-
krajini, kjer je bilo 1081 mrtvih, v Saint Nazaire,
kjer je bilo 483 mrtvih in v Le Havru, kjer je bilo
339 mrtvih.

Churchill in Roosevelt v zagati

Berlin, 13. maja. Churchill je še enkrat pre-
letel Atlantik. Potovanje je bilo nujno potrebno.
»Times« piše, da se je za anglo-ameriško zmago
strateški položaj popolnoma spremenil. Trditev lon-
donskega lista bi se lahko zdela smešna, pa ni.
Zagrozen odpor osnih vojakov je prekrzil zavez-
niške načrte, ki so temeljili na bliskovitem uni-
čenju italijansko-nemških sil v Tripolisu in Tunisu.
»Times« je celo objavil neko poročilo iz »nevtral-
nega« vira, češ da bi moral Rommel vztrajati do
septembra. Resnice pa pove »Chicago Tribune«,
ki piše včeraj: »Afrika je v naših rokah. Od Casa-
blance do Kaira je postala afriška obala velikana-
sko odskočišče, daljše kot dosedanje dveletno od-
skočišče, južna in vzhodna obala angleškega otoka.
Res je, da evropska trdnjava na jugu nima obramb-
nega zidu, primerljivega z atlantskim zidom; tukaj
pa obstaja naravni zid, Sredozemlje, za tem zidom
pa milijoni do zob oboroženih vojakov.«

Zaradi zamogivite zavlačevalne osne taktike od
prvega dne bitke pri El Alameinu ata Churchill in
Roosevelt v strateškem položaju, ki ni različen od
januarja. Sprememba bi nastala, če bi Eisenhower
lahko takoj uničil italijansko-nemško mostišče ta-

krat, ko so bile nemške in zavezniške armade še
zapletene v dramatsko obrambno bitko med Volgo
in Donom. V teh štirih mesecih pa se je položaj
spremenil v prid osi. Izvedena je bila totalna mo-
bilizacija vseh evropskih razpoložljivih delovnih sil.
Zato sta se morala sestati Churchill in Roosevelt,
da bi spremenila načrte v Casablanci in rešila
mnogo ekrajno zapletenih vprašanj, zlasti vpra-
šanje poostrene podmorniške vojne. Anglosasi ima-
jo edinele letalstvo, s katerim si domišljajo izvesti
evoje utvare.

Morebitni ekspedicijski zbori bi bili sprejeti
v Evropi tako kakor 10.000 vojakov, ki so se iz-
krcali lansko leto v Dieppe. Tisti, ki so se vrnili
iz te pustolovščine, lahko o tem pravočasno in
pametno svetujejo. Sovražna propaganda seveda
dela vtis, kakor da bo to vprašanje na ta ali oni
način že rešeno. Ker nima boljšega, tendenciozno
povečuje pomen vojaškega sestanka, ki se vrši te
dni v Kairu, kjer so se zbrali poveljniki angleških
sil na Bliznjem vzhodu ter se razpihuje v člankih
o četrti obletnici prijateljske pogodbe s Turčijo,
s tem pa seveda ne bo izsilila kapitulacije evropske
irndjave. (Piccolo.)

S. S. VAN DINE:

68

Umorjeni Kanarček

»Gospodje, krivico delate gospodu Vanceju! Igral je kot pravi igralec. Da se je umaknil s stiriimi asi je bilo z njegove strani popolnoma pravilno.«

»Res je,« je pritrdil Allen. »Kaka bitka!« Spotswood je prikimal in obrniti se k Vanceju dejal:

»Ker ni lahko, da bi se tak položaj ponovil, je najmanjša stvar, ki jo morem storiti, da vam dokazem, kako upoštevam vašo bistrumnost, ta, da zadostim vaši radovednosti: nisem imel ničesar.«

Spotswood je spustil roko na mizo in pokazal karte. Imel je petico, šestico, sedmico, osmico, križa in srčnega fanta.

»Nikakor ne morem razumeti vašega sklepanja, gospod Spotswood,« je dejal Markham. »Gospod Vance bi vas bil lahko premagal... pa se je umaknil.«

»Proučite položaj,« je ugovarjal Spotswood z mirnim glasom. »Če bi bil mogel, bi bil gotovo začel igro s tako močno postavko, ko sta se vi

in gospod Cleaver umaknila. Ker pa sem ostal v igri, ko je gospod Vance začel s tako visoko vsoto, je to pomenilo, da bi lahko dobil pomembne karte. Mislim, da se ne pokažem preveč damisljavega, če izjavim, da sem preveč dober igralec, da bi z drugačnimi kartami ostal pri igri...«

»Jaz pa vas zagotavljam, gospod Markham,« mu je segel Vance v besedo, »da je gospod Spotswood preveč dober igralec, da je ostal v igri s takimi kartami. Bil je edini razlog, ki je opravičeval njegovo tveganje. Začel sem igro z vsoto, ki je bila na mizi. V primeru, da bi se bil umaknil, bi izgubil razmeroma majhno vsoto; a bil bi slab igralec, če bi vztrajal pri igri z drugačnimi kartami. V tem primeru pa je potem, ko je potegnil karto, imel eno možnost proti trem, da zmaga.«

»Popolnoma pravilno,« je priznal Spotswood. »Ko sem potegnil karte, je bilo edino vprašanje, ki si ga je gospod Vance mogel staviti, če sem dobil kraljevo leste. Če bi je ne imel, bi se gospod Vance pravilno lahko mislil, da ne bom povišal postavke. Bilo bi naravnost blazno, da bi storil kaj takega. Od tisoč igralcev si morda le eden upa to. Če bi se ne bil torej gospod Vance, čeprav je imel poker asov, po mojem povišanju umaknil, bi bil storil ve-

liko neumnost. V tem primeru pa je naredil veliko pomoto, ker ni poznal mojega tveganja. Kljub temu pa je njegov način igranja popolnoma pravilen.«

»Res je,« je priznal Vance, »kar trdi gospod Spotswood. Izmed tisoč igralcev bi si morda le eden upal tvegati na tak način.«

Spotswood se je nasmehnil in podal karte Cleaverju, ki jih je začel mešati, toda čas je bil pretrgan in igra se ni nadaljevala.

Vance je nekaj časa ostal zamišljen in z namršeni obrvi gledal svojo cigareto in raztreseno srebral svoj whiskey. Končno pa je ostal, šel proti peči, kjer je nekaj časa opazoval neko sliko. Njegovo vedenje je jasno izražalo, da je zmuden. Nenadoma pa se je okrenil k Mannixu.

»Gospod Mannix,« mu je dejal, in njegov naglas je izražal samo radovednost, »kako to, da vam ni všeč poker. Vsi poslovni ljudje so strastni igralci.«

»Prav imate,« je premišljeno odvrnil Mannix, »toda poker ni igra, ki je meni najbolj všeč. Preveč umetna igra je in pogrešam pri njej neke naglice... Ne vem, če me razumete, kaj hočem reči. Roulette mi je mnogo bolj všeč. Ko sem bil v Monte Carlo preteklo poletje, sem tam pustil v desetih minutah več denarja, kot ste ga nocoj spravili v igro vsi skupaj. Toda

ta denar sem vsaj pošteno izgubil s precej živahno igro...«

»Torej vam karte niso všeč?« »Igrati nikakor ne maram. Pač pa rad stavim na karto, ki naj se potegne iz kupa... Toda ne na dve ali tri, razumete. Razburjenje mora biti hitro...«

Vance se je približal mizi in z brezbržno kretnjo prijel za kup kart.

»Kaj se vam zdi, ali bi dvignili enkrat za tisoč dolarjev?«

Mannix je bil takoj pripravljen.

»Sprejemem.«

Vance mu je podal karte. Mannix jih je zmešal, položil na mizo in jih pridvignil. Dobil je desetico. Tudi Vance je pridvignil in pokazal kralja.

»Dolgujem vam tisoč dolarjev,« je dejal Mannix s tako mirnostjo, kakor da bi šlo za deset centimov.

Vance je za trenutek molčal, Mannix pa ga je prodrljivo pogledal.

»Ponoviva... Dvatisoč to pot. Soglašate?«

Vance ga je pogledal; »Dvojno, Sevedale!«

Zmešal je karte in pridvignil: bila je sedmica.

Tudi Mannix je pridvignil: dobil je petico.

»Dobro, dolgujem vam tritisoč!« Njegove oči so se zožile, da so bile videti kakor dve pičici. Cigare je močno stiskal med ustnicami.

KULTURNI OBZORNİK

Koncert na dveh klavirjih

Koncertantki Bizjak-Valjalo Marta in Hrašovec Silva sta nam na svojih dosedanjih koncertih posredovali že lepo vrsto skladb za dva klavirja. Poleg tujih skladb sta nam pokazali tudi že nekaj del domačih avtorjev. Na svojem zadnjem koncertu sta predvajali skladbe Clementija, Tareghija, Piccolija, Chopina in Pfeifferja. Splošno smo lahko ugotovili, da so veliko boljše zveneli avtorji, ki pišejo v jasnem, prozornem slogu; to so domala vsi, razen Tareghija; njegova glasba je nasičena, pežantna; skladatelj prinaša goste akordične tvorbe v najvišjih kajkor v najnižjih legah in to na dinamično najbolj izpostavljenih mestih, s čimer otežkoča estetsko doživetje. Verjetno bi taka mesta v večjem prostoru in tudi ob boljših instrumentih prepričljiveje zvenela. Umetnici sta na tem koncertu pokazali lepo skupno igro, izdelano tematično, pravilno pojmovanje oblikovne strani skladb in pretehtano dinamiko. Občinstvo, ki se ga je nabralo lepo število, je njuno igro z odobravanjem pozdravilo. — M. T.

Premiera v Operi

Letošnja uprizoritev Smetanove »Prodane neveste« je doživela v zasedbi nekaj sprememb, vsaj če jo primerjamo s premiero v lanskem sezoni. Tako je pel Janka Čuden. V igranju je pokazal lahkotnost kot je tej vlogi primerna; v petju vsaj pri premieri še ni dosegel vsiška, dasi je že precej visoko segel; ko odpadejo motnje, ki se v zvezi s prvim nastopom skoraj nujno javijo, bo Čuden eden najboljših oblikovalcev te vloge. Maferko je pela Vidaličeva, ki je v tej vlogi že doma; njeno petje kot igra sta bila izvrstna. Kecala je predstavil Lupša; tudi zanj ta vloga ni več nova; gledalcem je postregel z marsikakim izvirnim domislekom v igri. Vaška si brez Banovca misliti ne moremo; tudi letos ga je izborno podal. Prvi zakonski par, Krušino in Ljudmilo, sta predstavljala Janko in B. Stritarjeva, druga, Miho in Hato, Dolničar in Karlovičeva, ki je v tej vlogi prvič nastopila; vsi štirje so tvorili primeren okvir večjim vlogam. Krajše vloge so imeli Jelencar, Barbičeva in Marek. Kot plesalci so nastopili Remškarjeva, Japljeva, Kirbos in Pogačar. Dirigiral je Žebre, ki mu je očitno pri srcu zlasti ritmična, živa glasba, kot je za Smetanova partitura polna. Režijo je vodil Debevec, delo z zborom je opravil Simoniti, z baletom Golovin. Inscenacija je bila sržnjiva. Predstava, ki se je pričela v nekakem tesnobnem ozračju, se je

razvijala vedno gladkeje, v drugi polovici je bila živahno razgibana in polna kipečega življenja. »Prodane neveste« bo tudi v letošnji sezoni žela uspeh. M. T.

Pianist Carlo Vidusso koncertira

Carlo Vidusso, pianist, kot jih redko naletimo, ima v Ljubljani že lep sloves. Tudi njegov zadnji koncert je privabil v dvorano lepo število poslušalcev. Spored sam je bil v nekem oziru

Sport

Hermes : Mars

Po malem so se spet navadili prijatelji nogometa na nedeljske izlete v Šiško. Visoka trava na igrišču sponinja na bližajoči se čas košnje, s tribune se razgrinja razgled po božji naravi, pred očmi pa se bje borba za žogo. Tu pa tam se sicer skregajo, imajo pa svojega sodnika, ki skrbi, da ni preveč nevednosti. Zaradi spremembe, odidha in športa prihajajo ljudje v Šiško in se zadržujejo na prostoru okrog travnika po dve ali tudi po štiri ure. V nedeljo bodo gledali tekmo med Marsom in Hermesom. Obe moštvu računata na drugo mesto v ljubljanskem prvenstvu in imata doslej enako število točk. Pri Hermesu je v zadnjem času škripalo in him kar ni šlo delo od nog, v zadnjem času pa so preuredili postavbo in bodo nudili v nedeljo enakovrednega nasprotnika. O Marsu bi lahko rekli, da je že dolgo časa na dobrem glasu. Pozna se mu, da ima v svojih vrstah Slamiča in Doberleta, ki spominjata na dobre nogometne čase, ko še ni prišlo do fuzije med ljubljanskima rivaloma Ilirijo in Primorjem. Svoje znanje sta prenesla na mlajše moči in tako igra Mars poleg Ljubljane tehnično najlepši nogomet. Upamo, da bo šlo v nedeljo brez nogometnih nerodnosti in da bo ta tekma zadovoljila igralce. Pred glavno igro se bosta kosala Mladika in Korotan za prvenstvo II. razreda.

Nova atletska prireditev

Tokrat bodo prišli do besede tudi manj izurjeni tekmovalci. Lahkoatletska zveza v Ljubljani priredi 23. maja moško propagandno tekmovanje, katero bo obsegalo naslednji spored: teke na 100, 300 in 1000 m, skoke v višino in dolžino, suvanje krogle (5 kg) in met kopja (900 gr). Prireditev se bo vršila na igrišču Hermesa v Šiški. Prijave se sprejma do 21. maja, do 18

pri Zvezji, Bleiweisova ta. Vpisnina znaša 1 liro. Pri vpisu mora vsak tekmovalac izjaviti, za kateri klub, šolo ali organizacijo bo tekmoval.

Tekmovanja se lahko udeležijo atleti, ki so prvo leto vpisani v Zvezo ter niso dosegli v dosedanjih tekmovanjih prvih pet mest ter tudi vsi, ki še nimajo športna izkaznice; v tem slučaju si morajo preskrbeti začasno izkaznico, katero bo izdala Zveza. Sodelovati smejo samo atleti, ki so vpisani v anagrafskih episkih prebivalcev pokrajine. Posameznik sme tekmovali samo v eni panogi.

Nagrade: CONI bo podaril spominske nagrade vsem plasiranim tekmovalcem. Pokal CONI-ja bo prejel klub, šola ali organizacija, ki bo dosegla najvišje število točk v obeh propagandnih tekmovanjih (moškem dne 23. t. m., ženskem pa 30. t. m.). Za pokal bodo prišli v poštev zmagovalci do šestega mesta v vsaki panogi. Prvo mesto šteje 6 točk, drugo 5 itd., šesto 1.

S. K. Mladika vabi vse igralce I. in rezervnega moštva na sestanek, ki bo v petek, 14. t. m., po šmarnicah v prostorih Mladinskega doma.

Na lahkoatletskih tekmah v Savonji so dosegli dve lepi zmagki. Beviacqua je pretekel 5000 m v 15 min. 24,5 sek., Tosi pa je zalučal disk 50,21 m daleč.

V B-razredu državnega nogometnega prvenstva se je Napoli tesno približal Modeni. Borba za prvo mesto je tem bolj zanimiva, ker sta obe moštvi igrali preteklo sezono v A-razredu, sta pa zdrknili v nižji razred. Zdaj vodi Modena s 41

točkami, takoj za njim je Napoli s 40, na tretjem mestu pa Brescia s 37 točkami.

Pri hrvatskem državnem uradu za telesno vzgojo so ustanovili poseben odsek za športno časnikarstvo. V ta odsek je imenoval Miško Zebić naslednje Ustaje: šefa odseka za visoke šole pri prosvetnem ministrstvu Božidarja Murgiča, trgovca Miloša Ferića in časnikarja Vilima Peroša.

Gunnar Berg je dosegel na lahkoatletski prireditvi v Göteborgu dva lepa uspeha. Kroglo je sunil 14,08 m daleč, disk pa je zalučal 45,09 m.

Nov svetovni rekord v prsnem plavanju na 100 m je postavila Gisela Grass (Nemčija) na tekmah v Leipzigu. Izhodila je staro znamko, ki jo je držala Hanni Hölzner z 1:20,2 na 1:19,8.

Waitzer 60 let star. Znani lahkoatletski trener in pisec strokovnih knjig za lahko atletiko Josef Waitzer je praznoval nedavno 60-letnico.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm sporočamo tužno vest, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani mož, brat, stric in svak, gospod

Ferdinand Balija

gostilničar

Pogreb draglega pokojnika bo v soboto, dne 15. maja 1943, ob 3 popoldne z Zal, iz kapelice sv. Andreja k Sv. Križu.

Ljubljana, 13. maja 1943.

Zalujoča Marija, soproga, in ostalo sorodstvo

Ali

ste že naročili na

Slovenca

?

Vsak

naročnik zavarovan

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da je Vsemogočni poklical k Sebi našega dobrega moža, očeta, deda, pradedu, gospoda

Ivana Suhadolca

posestnika in trgovca na Šujici

Blagega pokojnika bomo spremili k večnemu počitku v soboto, 15. maja 1943, ob 9 dopoldne s Šujice na farno pokopališče na Dobrovo.

Priporočamo vam ga v molitev.

Šujica, Ljubljana, Renicci, dne 12. maja 1943.

Frančiška, žena — Ivan, Jernej, Jože, Vinko, sinovi
Marica, Francka, Polonca, Ivanka, Anica, Marjanca, Angelca, Julka, hčere,
in ostalo sorodstvo

ČASNA EGIPTOVSKEGA PODKRALJA

U. Mioni

29

»To, kar sem hotel! In šlo je naglo in dobro,« mrmra. Stopi k stražniku, vtakne roke v torbo, najprej previdno, boječ se, da se ne zbudi, potem bolj drzno, ker njegovo spanje je bilo že trdno in mu vzame veliki bronasti ključ.

»Odprimo!«

Gre k vratom sobice, ki vodijo v vežo in prisluškuje. Ne sliši nobenega šuma.

»Popolen mir in tihota! Bolje tako,« reče. Odpre vrata in stopi v vežo. Prisluškuje iznova. Zdi se mu, da sliši šum in odskoči. Toda šum se ne ponovi.

»Znotaj sem se ali pa je bila miš,« pravi sam zase.

Miši so bile prava kazen za Egipt in zdaj, ko zaradi suše nihče ni sejal niti žel, so udre v mesta v toliki množini, da se jih meščani čisto niso mogli rešiti.

Lahno zakašlja. Ako je kdo prebujen, se bo pokazal. Toda nič se ne gane.

»Zafnatpanee je zares bedak. Sumniči, ne po krivici, mene. Dobro sem ga potegnil, zares

dobro. Ako bi bil jaz v njegovi koži, bi bil dal hišo zastražiti. On pa? Bedak, zares bedak!« ponavlja.

Vrne se v čuvajevo sobico, vzame oljenico, ki je zelo slabo svetila in odide z njo k glavnim vratom.

Ravno hoče poriniti ključ v ključavnico, ko začuti, da so ga zgrabile močne roke.

Začne prestrašeno kričati in spozna, da je vse izgubljeno. Svetilko spusti na tla. V veži zavladala tema. Skuša se izviti iz rok neznanca, ki ga je zgrabil za rame in ga držal z železnimi rokami, pa se mu ne posreči.

Iz večnega hodnika se posveti luč. Služabniki hite z lučmi in bakljami; zgrabijo ga številne roke, vržejo na tla in zvežejo.

Sprva ugovarja, potem pa vidi, da je bolje molčati. Razume, da ne bodo njegovi ugovori nič pomagali. Nihče mu ne bo verjel. Najboljši izhod je bil, da odnese celo glavo in ne izroči v tej prigodi kože in kosti.

Ko je bil trdo zvezan, vpraša nočna straža, ki ga je prišla, velikega dvorjanika, ki je bil na ta ropot prišel:

»In zdaj?«

»Kje ste ga zasačili?« vpraša ta.

»Ko je odpiral vrata in hotel oditi.«

»Prokleta! Oditi je hotel? S čigavimi ključi?«

»Ne vem, kijuč je še v ključavnici.«

Debeli dvorjanik odide k vratom.

»Bronasti ključ. Tudi bronasta vratarjeva svetilka leži na tleh. Kje je vratar? Da ga le ni ta nesrečnež ubil.«

»Upajmo, da ne,« pripomni eden služabnikov.

»Vsega je zmožen. Pojdimo pogledat.«

Služabnik vstopi v vratarjevo sobico, medtem ko buši Ramuzenti v porogljivi smeh.

»Živina! Zakaj se smeješ?« ga srdito vpraša veliki dvorjanik.

»Mislim na mrliča, ki ga boste našli.«

»Ah! nesramnež!« zakriči veliki dvorjanik in ne more nadaljevati, ker prihaja služabnik iz sobice.

»Pijan,« vzklikne.

»Ti si ga upijanal?« vpraša dvorjanik malega roparja.

Ta se smeje. Njegov smeh je bil tako nesramen, da je šel na živce dvorjaniku.

»Ali se more v tej hiši upijantiti kdor se noče?« vpraša prezirljivo.

»Vratar...«

»Je preveč pil. Pomenite se z njim in ga kaznujte za njegovo pijanost, ako mislite, da je zares zaslužil kazen,« pripomni.

»Ti si mu prinesel pijačo?«

»Tej živini?«

»Priznaj!«

»Tebi! Kaj pa misliš, da si, da bi ti moral

odgovarjati? Jaz sem mnogo višji od tebe,« pravi zločinec.

»Ne maraš odgovarjati?« divja debeluh.

»Ne.«

»Zdi se mi, da pozabljaš, kdo sem jaz.«

»Pri repu svetega bika Apisa...«

Krik žaljenega ugovora se izvije iz ust navzočih in veliki dvorjanik piha:

»Ne skruni svetega repa!«

»Prokleta! Ali se ne sme niti imenovati tega repa!« ugovarja Ramuzenti.

Ugovori se ponove. Egipčani postanejo grozeče besni.

»Pri rogovih svetega bika! Ako se enkrat oskruniš najplemenitejše dele njegovega telesa, si mrtev!« krične dvorjanik.

»Zakaj skruniš rogove?« vpraša zaničljivo jetnik.

»Nesrečnež! Ali ne veš, da se sveti bik raduje, kadar počastimo rogove in je užaljen, kadar oskrunimo njegov rep?«

»Zares ste tepci. Rogove da, rep ne!« se smeje Ramuzenti, ki je zadobil hladno kri in bil pripravljen zanikati vsako reč v nadi, da se reši, ako vse kratkomaletaj.

»Hočeš odgovoriti?« vztraja veliki dvorjanik.

»Tebi ne odgovarjam.«

»Jaz sem...«

»Ne odgovarjam.«